

Vergaderjaar 2019–2020

21 501-31

**Raad voor de Werkgelegenheid, Sociaal Beleid,
Volksgezondheid en Consumentenzaken**

25 295

Infectieziektenbestrijding

Nr. 565

**BRIEF VAN DE MINISTER VAN VOLKSGEZONDHEID, WELZIJN EN
SPORT**

Aan de Voorzitter van de Tweede Kamer der Staten-Generaal

Den Haag, 8 juni 2020

Hierbij bied ik u de geannoteerde agenda voor de informele videoconferentie van EU-gezondheidsministers van 12 juni a.s. aan. Ik ben voornemens deel te nemen aan deze videoconferentie.

De Minister van Volksgezondheid, Welzijn en Sport,
H.M. de Jonge

Geannoteerde agenda informele videoconferentie EU-gezondheidsministers, 12 juni 2020

Beleidsdebat: Nieuw gezondheidsprogramma, EU4Health

Inhoud

Het Kroatisch voorzitterschap nodigt uit om voor de eerste keer van gedachten te wisselen over het nieuw voorgestelde gezondheidsprogramma binnen het MFK.

Op 27 mei jl. presenteerde de Europese Commissie in twee Mededelingen haar strategie voor het herstel van de Europese Unie in reactie op de crisis die door de COVID-19 uitbraak is ontstaan. Met deze strategie komt de Europese Commissie tegemoet aan het verzoek dat de leden van de Europese Raad op 23 april jl. deden (Kamerstuk 21 501-20, nr. 1536). Het voorgestelde pakket bevat een aangepast voorstel voor het reguliere MFK 2021–2027, aangevuld met een nieuw tijdelijk herstelinstrument (Next Generation EU) en een verhoging van het huidige MFK 2014–2020 voor 2020. Het kabinet informeert uw Kamer met een separate Kamerbrief over de nieuwe Commissievoorstellen voor het MFK en herstelstrategie. De verdere uitwerking van het voorgestelde pakket heeft de Europese Commissie opgenomen in (sectorale) wetgevingsvoorstellen.

De Europese Commissie wil bijdragen aan het verhogen van de weerbaarheid van de Unie in geval van crises, door lessen te trekken uit deze crisis. Zo stelt de Europese Commissie een nieuw zelfstandig gezondheidsprogramma, EU4Health, voor, met een budget van circa 9,4 miljard euro, dat voor 20% gefinancierd wordt uit het regulier MFK-kader en voor 80% uit het tijdelijk herstel COVID-19 instrument. Dit is een aanzienlijke versteviging ten opzichte van vorige voorstellen op dit terrein, onder het ESF+ (413 miljoen euro). Het nieuwe programma beoogt de weerbaarheid bij toekomstige crises te vergroten en de Europese samenwerking op het vlak van gezondheid te bestendigen. Het voorstel richt zich onder andere op leveringszekerheid op het vlak van geneesmiddelen, het Europese actieplan kankerbestrijding, de opschaling van de netwerken voor zeldzame ziekten, antibioticaresistentie en uitvoering van wetgeving op terrein van tabaksontmoediging en biedt tevens ondersteuning aan nationale gezondheidssystemen.

Inzet Nederland

Nederland verwelkomt het agenderen van een gedachtewisseling over dit onderwerp door het Kroatisch voorzitterschap. Het voorstel voor een eigenstandig en versterkt gezondheidsprogramma sluit aan op behoefte die het kabinet ziet om de weerbaarheid van Europa bij grensoverschrijdende gezondheidsbedreigingen en de gezondheidssectoren in lidstaten te vergroten. De aandachtsgebieden die de Europese Commissie hierbij voorstelt, sluiten in grote mate aan bij de prioriteiten op het vlak van Europese samenwerking op het terrein van volksgezondheid, die het kabinet eerder met uw Kamer wisselde. Het kabinet vindt echter wel dat de investeringen die de Europese Commissie op deze terreinen voorstelt, moeten aansluiten bij de werkelijke financieringsbehoefte als gevolg van de COVID-19 crisis. Zo is Nederland op zich voorstander van Europese samenwerking op het terrein van kanker en tabaksontmoediging, maar de vraag is gerechtvaardigd waarom de Coronacrisis zou moeten leiden tot extra middelen hiervoor. Deze overweging sluit overigens aan op discussies omtrent intensiveringen op andere begrotingshoofdstukken uit het nieuwe voorstel.

Nederland zal daarom vragen om een duidelijk onderbouwing van het totale budget en de voorziene verdeling van het budget gerelateerd aan de gepresenteerde doelstellingen. Ook is de afstemming met andere voorziene EU- programma's een punt van aandacht. Het kabinet zal de budgettaire aspecten van de voorstellen afwegen binnen het kader van de bredere Nederlandse inzet voor het MFK. De volledige kabinetsappreciatie komt uw Kamer toe in een BNC-fiche.

Indicatie krachtenveld Raad en Europees parlement

Lidstaten analyseren de voorstellen op dit moment. De inschatting is dat zij het herziene voorstel voor een eigenstandig gezondheidsprogramma (en niet een onderdeel van ESF+ zoals eerst door de Europese Commissie was voorgesteld) verwelkomen. Ook zijn met name lidstaten die fors getroffen zijn door COVID-19, verheugd over de substantiële ophoging van het budget. Wel zijn er nu reeds vragen gesteld over de rol van lidstaten bij de besluitvorming over de werkprogramma's, waarbij lidstaten pleiten voor duidelijke inbreng van LS overeenkomstig comitologie-procedures. Ook is al door meerdere lidstaten gevraagd om meer duidelijkheid over de verdeling van het beoogde budget gerelateerd aan algemene en specifieke doelstellingen.

Naar verwachting zal het Europees parlement (EP) het voorstel omarmen. In het EP werd al lang gepleit voor een robuust gezondheidsprogramma.

Europese vaccinstrategie

Inhoud

De Europese Commissie zal tijdens de Raad een presentatie geven van haar voorgestelde strategische inzet op de versnelling van onderzoek, productie, distributie en beschikbaarheid van een COVID-19 vaccin. De Commissie geeft aan dat momenteel ongeveer 70 kandidaten voor vaccins ontwikkeld worden en ongeveer tien zien er in dit stadium veelbelovend uit. De Europese Commissie ziet voor zichzelf een belangrijke rol weggelegd bij het stimuleren van vaccinontwikkeling. De Commissie zal nog een notitie verspreiden ter bespreking tijdens de Raad.

Inzet Nederland

Nederland heeft samen met Duitsland, Frankrijk en Italië op 2 juni het initiatief genomen tot het oprichten van een «Inclusieve Vaccin Alliantie». Nederland zoekt hiermee de verbinding met een aantal internationale partners die leidend zijn in Europa en net als Nederland over (fysieke) mogelijkheden beschikken om van betekenis te zijn in de vaccinontwikkeling en productie voor Europa en daarbuiten.

Gezamenlijk bundelen we in deze alliantie de krachten om onze mogelijkheden maximaal te benutten in het zo spoedig mogelijk realiseren van een effectief en veilig coronavaccin. Nederland zet zich, met de eerdergenoemde landen, nadrukkelijk in voor de toegankelijkheid, beschikbaarheid en betaalbaarheid van vaccins die ten goede komen aan de inwoners van de Europese Unie en daarbuiten. De alliantie wil een koplopersrol op zich nemen, waarbij een belangrijk uitgangspunt is dat andere EU-lidstaten zich kunnen aansluiten bij de afspraken die uit deze samenwerking voortvloeien. Daarover vindt ook in de aankomende tijd uiteraard afstemming met de Europese Commissie plaats. De alliantie gaat graag nader in gesprek met de Commissie om te bezien hoe de alliantie en de voorstellen van de Commissie elkaar kunnen versterken. Om de beschikbaarheid van vaccins voor Europa te verzekeren stimuleren we de productie van het vaccin in de EU.

Indicatie krachtenveld Raad en Europees parlement

De ontwikkeling en grootschalige productie en distributie van een vaccin tegen COVID-19 is een van de belangrijkste elementen in de bestrijding van de huidige pandemische crisis. Dit heeft in alle EU landen en het EP de aandacht. Alle landen ondersteunen de noodzaak om snel tot oplossingen te komen. In het bijzonder de genoemde alliantie laat zien dat Nederland met Frankrijk, Duitsland en Italië al overeenstemming heeft op een gezamenlijke stap vooruit. Dit sluit andere activiteiten uiteraard niet uit in het brede spectrum van het stimuleren van vaccinontwikkeling (ontwikkelen, productie, distributie en immunisatie).